

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11430/2017-ERU

V Praze dne 3. listopadu 2017

Č. j. 11430-5/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11430/2017-ERU s obviněnou z přestupku, kterou je **Obec Šelešovice**, se sídlem Šelešovice 93, PSČ 767 01, IČO: 708 90 587, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, Obec Šelešovice, se sídlem Šelešovice 93, PSČ 767 01, IČO: 708 90 587 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinnou z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona**, kterého se dopustila tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona prováděla dne 7. listopadu 2016 v obci Šelešovice, u domu č. p. ■, v ochranném pásmu středotlakého plynovodu PE dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) bez písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy, kterým je společnost GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „provozovatel distribuční soustavy“), přípravné zemní práce pro realizaci prodloužení vodovodního řadu spočívající v hloubení startovací jámy, a tedy prováděla v ochranném pásmu plynárenského zařízení tuto činnost, aniž by jí právnická osoba provozující příslušnou plynárenskou soustavu udělila písemný souhlas se zemními pracemi v ochranném pásmu.

II. Dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34217.

Odůvodnění

Dne 20. června 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 21. července 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06808-10/2017-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06808/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. října 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce spočívající v hloubení startovací jámy prováděl účastník řízení jako přípravu pro realizaci stavby prodloužení vodovodního řadu v obci Šelešovice. Prodlužování vodovodního řadu prováděl účastník řízení z důvodu snížení realizačních nákladů vlastními silami.

Dle vyjádření účastníka řízení ze dne 26. června 2017 byly přípravné zemní práce prováděny bez územního rozhodnutí a stavebního povolení. O umístění stavby prodloužení vodovodního řadu ani jejím povolení nebylo zatím příslušnými správními orgány rozhodnuto, neboť účastník řízení dosud neobdržel souhlas Státního pozemkového úřadu s uložení vodovodního potrubí do jednoho z pozemků v plánované trase vodovodu.

Přípravné zemní práce řídil [REDAKCE] pan [REDAKCE]. Vlastní hloubení startovací jámy prováděla společnost DAM Morava s.r.o., se sídlem Kroměříž, Altýře 1470/2B, PSČ 767 01, IČO: 269 49 121 (dále jen „společnost DAM Morava s.r.o.“) na základě telefonické objednávky účastníka řízení, kterou účastník řízení učinil asi jeden týden před zahájením prací.

Dle vyjádření společnosti DAM Morava s.r.o. uvedeného v „Zápisu o průběhu jednání v rámci kontroly ERÚ“ ze dne 25. dubna 2017 bylo předmětem telefonické objednávky provedení zemních prací dle pokynů objednatele. Jednalo se o práce drobného charakteru, které byly účastníkovi řízení účtovány v hodinové sazbě. Práce řídil [REDAKCE], jenž byl při jejich provádění také celou dobu přítomen. Zavedený postup provádění těchto prací byl takový, že se zaměstnanec společnosti DAM Morava s.r.o. před zahájením zemních prací vždy dotázal zástupce účastníka řízení, zda se v dotčené lokalitě nacházejí podzemní vedení inženýrských sítí. Pokud účastník řízení zaměstnanci společnosti DAM Morava s.r.o. sdělil, že se zde tato vedení nenacházejí, nechal si tuto skutečnost potvrdit od zástupce účastníka řízení do „úkolového listu“. Tato praxe byla mezi společnostmi DAM Morava s.r.o. a účastníkem řízení dlouhodobě zavedena. Tímto způsobem bylo prostřednictvím jednoho konkrétního zaměstnance společnosti DAM Morava s.r.o. realizováno pro účastníka řízení jen průběhu roku 2016 několik zakázek.

V „úkolovém listu“ společnosti DAM Morava s.r.o. ze dne 7. listopadu 2016 je jako zákazník uveden účastník řízení. Část označená „popis práce“ pak obsahuje mimo jiné text: „výkop rýhy“ a „bez inženýrských sítí v trase výkopu“. Pod tímto textem je nečitelný podpis,

který se shoduje s podpisem [REDAKCE] na vyjádření účastníka řízení ze dne 26. června 2017. Z „úkolového listu“ vyplývá, že práce byly prováděny prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71).

Dle faktury č. [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2016, kterou společnost DAM Morava s.r.o. vystavila účastníkovi řízení, byly předmětem fakturace „provedené výkopové práce strojem Volvo BL71“.

Z podkladů shromážděných během kontroly vyplývá, že dne 7. listopadu 2016 došlo v obci Šelešovice, u domu č. p. [REDAKCE] k poškození plynárenského zařízení. K okolnostem vzniku poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že plynárenské zařízení bylo poškozeno poté, co po jeho obnažení měla na pokyn účastníka řízení udělený prostřednictvím starosty obce obsluha zemního stroje odhrnout nakopanou zeminu. Při této činnosti byla proražena stěna plynárenského zařízení a vznikl v ní otvor o délce asi 2 cm.

Ihned po vzniku poškození účastník řízení učinil opatření k zabránění úniku plynu. Vzniklý otvor byl utěsněn, poškozené plynárenské zařízení překryto zeminou a zatíženo lžící zemního stroje.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v [REDAKCE] [REDAKCE] ze dne 7. listopadu 2016 byla v důsledku vzniklého poškození přerušena dodávka zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi po dobu dvou hodin. Dle protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] došlo k úniku 4 m³ plynu. Únik trval 20 minut.

O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku na listu č. [REDAKCE]

Z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení vyplývá, že před zahájením zemních prací nebylo požádáno o stanovisko provozovatele distribuční soustavy k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby. Provozovatel distribuční soustavy neudělil k této činnosti souhlas ani nestanovil podmínky pro její provádění.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 16. května 2017 nazvaném „Podání informací zaslaném během prováděné kontroly Úřadu, uvedl, že plynárenské zařízení bylo před zahájením prací řádně vytyčeno. Provádění zemních prací řídil [REDAKCE] [REDAKCE] a obsluha zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71) se na vzniklém poškození plynárenského zařízení nijak nepodílela. O průběhu trasy plynárenského zařízení v terénu byl pan [REDAKCE] řádně informován a byl poučen o způsobu provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Na listu č. [REDAKCE] stavebního deníku je u záznamu ze dne 5. listopadu 2016 uvedeno, že tohoto dne byly zahájeny přípravné práce na prodloužení vodovodního řadu. Dále je zde uvedeno, že [REDAKCE] byl již v minulosti poučen o způsobu provádění prací v blízkosti plynárenského zařízení. Pod tímto záznamem je nečitelný podpis, který se shoduje s podpisem [REDAKCE] na vyjádření účastníka řízení ze dne 26. června 2017 i ze dne 16. května 2017

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení uhradil účastník řízení provozovateli distribuční soustavy dne 7. prosince 2016.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nesplní některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 nebo ust. § 68 odst. 5 nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ust. § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ust. § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé porosty v rozporu s ust. § 68 odst. 6 nebo umístí stavbu v bezpečnostním pásmu v rozporu s ust. § 69 odst. 3 energetického zákona.

Dle ust. § 68 odst. 4 energetického zákona pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, fyzická nebo právnická osoba provozující příslušnou plynárenskou soustavu nebo přímý plynovod, těžební plynovod, plynovodní přípojku nebo zásobník plynu a) stanoví písemně podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu, b) udělí písemný souhlas se stavební činností, umístěním staveb, neuvedených v písmenu a), zemními pracemi, zřizováním skládek a uskladňováním materiálů v ochranném pásmu; souhlas musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

V rámci řízení se správní orgán zabýval porušením ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona účastníkem řízení, a to konkrétně prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez písemného souhlasu právnické osoby provozující příslušnou plynárenskou soustavu. Znakem skutkové podstaty přestupku je v tomto případě provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy a postihovat tak lze především pachatele, který přímo tuto činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl.

Ke spáchání přestupku a založení odpovědnosti právnické osoby je nezbytné, aby byly mimo jiné naplněny všechny znaky skutkové podstaty, mezi něž patří i objektivní stránka přestupku. Obligatoční znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost je vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Jednání je příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal buď vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým konkrétně nastal, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. března 2009, č. j. 9 As 50/2008 - 64.

V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb, že to byl právě zaměstnanec společnosti DAM Morava s.r.o., kdo dne 7. listopadu 2016 prováděl v obci Šelešovice, u domu č. p. ■ prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71) zemní práce. Rovněž není pochyb o tom, že tyto práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení, neboť při nich došlo ke kontaktu zemního stroje s tímto zařízením. Ze shromážděného spisového materiálu také jednoznačně vyplývá, že tyto práce byly v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděny bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

Správní orgán se proto dále zabýval otázkou, které konkrétní jednání lze považovat za nejvýznamnější příčinu škodlivého následku spočívajícího v provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

Za nejdůležitější příčinu lze v tomto případě bezpochyby považovat udělení pokynu zástupce účastníka řízení ([REDACTED]), který v pozici osoby, jež veškeré práce řídila, vydal pokyn k zahájení zemních prací spočívajících v hloubení startovací jámy, jakožto přípravné fáze realizace stavby prodloužení vodovodu v obci Šelešovice. Byl to navíc právě zástupce účastníka řízení, kdo zaměstnance společnosti DAM Morava s.r.o. před vlastním zahájením zemních prací ujistil, že v místě, kde budou práce prováděny, se nevyskytují žádná podzemní vedení inženýrských sítí. Zaměstnanec společnosti DAM Morava s.r.o. by bez pokynu zástupce účastníka řízení zemní práce vůbec nezačal, neboť to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím svého zástupce zemní řídil a dal tudíž také pokyn k jejich zahájení. V případě absence tohoto jednání účastníka řízení by tak k provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy vůbec nedošlo.

V řízení bylo zjištěno, že společnost DAM Morava s.r.o. zemní práce spočívající v hloubení startovací jámy prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71) prováděla na základě telefonické objednávky účastníka řízení. Tuto objednávku učinil účastník řízení asi jeden týden před zahájením zemních prací.

Ohledně sankční odpovědnosti v případech, kdy jedna právnická nebo podnikající fyzická osoba jedná na základě objednávky druhé osoby lze v obecné rovině uvést, že podmínky pro založení sankční odpovědnosti v převážné většině případů splňuje ten subjekt, který na základě objednávky koná a fakticky se svou činností dopustí škodlivého jednání. V jednotlivých konkrétních případech je však možné zabývat se i otázkou odpovědnosti objednatele a zkoumat, zda jeho jednání nenaplňuje skutkové znaky správního deliktu (přestupku právnické osoby), viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2015, č. j. 10 A 108/2011 - 69.

Při posuzování této odpovědnosti vycházel správní orgán zejména z obsahu závazkového vztahu mezi účastníkem řízení a společností DAM Morava s.r.o., vyjádření účastníka řízení a vyjádření společnosti DAM Morava s.r.o. Správní orgán přitom s ohledem na ust. § 556 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů přihlédl k praxi zavedené mezi stranami tohoto závazkového vztahu v právním styku, k tomu, co jejich právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam učiněnému právnímu jednání přiřkládají.

Z vyjádření společnosti DAM Morava s.r.o. uvedeného v „Zápisu o průběhu jednání v rámci kontroly ERÚ“ ze dne 25. dubna 2017 vyplývá, že předmětem telefonické objednávky bylo provedení zemních prací drobného charakteru, které byly účastníku řízení účtovány v hodinové sazbě. Nejednalo se tedy o provedení uceleného díla na základě konkrétního zadání, spočívajícího například ve zhotovení souvislého výkopu pro pokládku vodovodního potrubí v délce mnoha metrů, ale o provádění prací menšího rozsahu, které nebyly předem objednatelem specifikovány. Takové práce nemohla společnost DAM Morava s.r.o. provádět pouze na svůj náklad a nebezpečí bez úzké součinnosti s objednatelem (účastníkem řízení), který musel před zahájením prací i v jejich průběhu udělovat konkrétní pokyny, kde a jaké zemní práce má její zaměstnanec provádět.

Skutečnost, že se zaměstnanec společnosti DAM Morava s.r.o. při provádění objednaných zemních prací řídil konkrétními pokyny zástupce účastníka řízení, který tak jeho činnost fakticky řídil, potvrzuje jak vyjádření společnosti DAM Morava s.r.o., tak vyjádření účastníka řízení ze dne 16. května 2017 i ze dne 26. června 2017.

Rovněž z textu faktury č. [REDAKCE] ze dne 14. listopadu 2016, kterou společnost DAM Morava s.r.o. vystavila účastníkovi řízení, vyplývá, že předmětem fakturace byly výkopové práce nikoliv zhotovení ucelené části díla.

Jak vyplývá z vyjádření společnosti DAM Morava s.r.o. zavedenou praxí stran bylo, že zástupce účastníka řízení sděloval zaměstnanci společnosti DAM Morava s.r.o., zda se v dotčeném území vyskytují podzemní vedení inženýrských sítí. Tento závěr potvrzuje i záznam v „úkolovém listu“ společnosti DAM Morava s.r.o. ze dne 7. listopadu 2016. Účastník řízení tedy na sebe převzal odpovědnost za zajišťování údajů o poloze technické infrastruktury v místě provádění zemních prací a tedy částečně i za organizaci práce zaměstnance společnosti DAM Morava s.r.o., neboť vytvářel podmínky pro její bezpečné provádění.

Účastník řízení si tak od společnosti DAM Morava s.r.o. neobjednal provádění uceleného souboru činností, které by se tato společnost zavázala jako dodavatel provádět samostatně, svým jménem a na svou odpovědnost, ale fakticky jen pronájem zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71) s obsluhou. O tom ostatně svědčí i záměr účastníka řízení provést prodloužení vodovodního řadu vlastními silami z důvodu úspory realizačních nákladů.

Byl to právě účastník řízení, kdo veškeré práce řídil, určoval místo jejich provádění a dával pokyny k jejich zahájení. Společnost DAM Morava s.r.o. účastníkovi řízení pouze za sjednanou úplatu poskytla zemní stroj (bagr zn. Volvo BL 71) a nemohla ovlivnit, kde budou zemní práce prováděny a zda při nich dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení. Společnost DAM Morava s.r.o. proto ani nemohla ovlivnit, zda bude provozovatel distribuční soustavy požádán o souhlas s činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení, neboť až do započetí zemních jí nebylo známo, zda bude při provádění zemních prací ochranné pásmo plynárenského zařízení dotčeno. Obsluze stroje tato společnost žádné pokyny neudělovala a ani ji nemohla informovat o možné existenci plynárenského zařízení v místě provádění zemních prací, neboť účastník řízení společnosti DAM Morava s.r.o. předem žádné informace o přesném místě jejich provádění neposkytl. Tyto informace poskytl zaměstnanci společnosti DAM Morava s.r.o. těsně před jejich zahájením zástupce účastníka řízení, který mu tak v podstatě určil místo plnění pracovního úkolu. Jeho plnění pak zaměstnanec společnosti DAM Morava s.r.o. zahájil také na pokyn zástupce účastníka řízení. Zaměstnanec společnosti DAM Morava s.r.o. tedy fakticky vykonával pracovní činnost pro účastníka řízení a jen účastníkovi řízení může být jednání tohoto zaměstnance jakožto osoby, kterou účastník řízení při své činnosti použil, přičítáno.

Ze všech výše uvedených důvodů je proto nepochybné, že je to právě účastník řízení, kdo odpovídá za jednání, při němž došlo dne 7. listopadu 2016 v obci Šelešovice, u domu č. p. [REDAKCE] k provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

Z podkladů ve spise bylo přitom zjištěno, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa, účastník řízení si předem informace o jeho existenci opatřil. Dle vyjádření účastníka řízení bylo plynárenské zařízení dokonce vytyčeno. (Dle názoru správního orgánu se však nejednalo o vytyčení provedené správcem plynárenského zařízení, neboť v takovém případě by byl o tomto vytyčení protokol, který by měl účastník řízení k dispozici a jistě by jej v rámci kontroly předložil, nebo alespoň jeho existenci namítal. Z vyjádření účastníka řízení, že bylo plynárenského zařízení vytyčeno, proto nelze dovozovat,

že vytyčení bylo provedeno s vědomím provozovatele distribuční soustavy a tedy mohlo fakticky nahradit jeho souhlas s činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení.)

Účastník řízení věděl, že zemní práce provádí v těsné blízkosti plynárenského zařízení, neboť provedl jeho obnažení a teprve následně měla být prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71) odhrnuta nakopaná zemina.

Účastník řízení přitom sám uvedl, že jeho zástupce [REDAKCE] byl poučen o způsobu provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. O tomto poučení byl dokonce proveden záznam do stavebního deníku potvrzený tímto zástupcem.

Ze spisového materiálu však vyplývá, že před zahájením zemních prací si účastník řízení nevyžádal vyjádření provozovatele distribuční soustavy k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby a nepožádal o souhlas s prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Pro vyloučení případných pochybností správní orgán podotýká, že charakteristickým znakem přestupků právnických nebo podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007 - 135).

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení a na jejich ochraně před poškozováním prováděním nevhodných činností nebo činností sice přípustných, ale prováděných nevhodným způsobem v jejich blízkosti. Tento společenský zájem je vyjádřen právě povinností provádět zemní práce v ochranném pásmu plynárenských zařízení jen se souhlasem provozovatele distribuční soustavy a za podmínek, které stanovuje provozovatel distribuční soustavy, jakožto subjekt odpovědný za bezpečnost a spolehlivost provozu této soustavy i jejích jednotlivých součástí (tj. plynárenských zařízení).

Účastník řízení povinnost zajistit souhlas provozovatele distribuční soustavy nerespektoval a přitom svou aktivní činnost prováděl nejen v ochranném pásmu plynárenského zařízení ale i v jeho bezprostřední blízkosti, a to takovým způsobem, až v důsledku jeho činnosti došlo ke kontaktu zemního stroje se stěnou plynárenského zařízení. Jednalo se přitom o kontakt takové intenzity, že účastník řízení svou činností plynárenské zařízení nejen ohrozil, ale dokonce poškodil, a to tak, že musela být provedena jeho oprava.

Správní orgán pro úplnost poznamenává, že si je vědom, že kontrola byla Úřadem vedena ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V závěru Protokolu o kontrole č. [REDAKCE], který byl účastníkovi řízení doručen dne 25. července 2017, je uvedeno, že účastník řízení prováděl dne 7. listopadu 2016 v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození energetického zařízení, a tím k porušení tohoto ustanovení energetického zákona. Tato skutečnost však neznamená, že účastník řízení nemůže být odpovědný za spáchání přestupku spočívajícího v porušení ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona.

Účelem kontroly prováděné v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 255/2015 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), je úřední zjištění stavu věci, včetně jeho porovnání se stavem žádoucím. Toto úřední zjištění je formalizováno v souladu s ust. § 12 kontrolního řádu v podobě protokolu. Kontrola prováděná dle kontrolního řádu nenahrazuje správní řízení. Výsledkem kontroly není vydání správního aktu ve formě rozhodnutí o právech a povinnostech kontrolovaného subjektu a tedy ani o jeho případné odpovědnosti za přestupek.

Protokol o kontrole je podkladem, nebo jedním z podkladů pro případné rozhodnutí o zahájení navazujícího správního řízení. Teprve ve správním řízení je totiž rozhodováno o případné protiprávnosti jednání odpovědného subjektu, jeho právní kvalifikaci a o udělení sankce. Rozhodnutí ve správním řízení tak nemusí zcela odpovídat závěrům učiněným v rámci kontroly a to ani z hlediska označení právních předpisů, které byly porušeny, uvedených v kontrolní zjištění ve smyslu ust. § 12 odst. 1 písm. h) kontrolního řádu.

Správní orgán se v rámci posuzování jednání účastníka řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení své povinnosti zabránil. Účastník řízení ani v obecné rovině žádné skutečnosti, které by jej ve smyslu uvedeného ustanovení mohly zbavovat odpovědnosti za přestupek, ve svých vyjádřeních neuváděl. Ani z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, takové skutečnosti nevyplývají. Správní orgán však přesto k tvrzením účastníka řízení a dalším zjištěným okolnostem, za nichž ke spáchání přestupku došlo, přihlédl při stanovení výše uložené sankce.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jednáním účastníka řízení byl dotčen středotlaký plynovod, tedy zařízení většího energetického významu, které zajišťuje dodávku plynu většímu počtu zákazníků. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, které závažnost přestupku zvyšuje.

Účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení nejen ručně, tedy způsobem, který snižuje pravděpodobnost poškození plynárenského zařízení, ale i za pomoci zemního stroje (bagr zn. Volvo BL 71), tedy způsobem, který naopak může znamenat zvýšené riziko poškození tohoto zařízení. Tuto skutečnost správní orgán rovněž považuje za okolnost, která závažnost přestupku zvyšuje.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán bezprostřední a aktivní snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a tedy minimalizaci následků způsobeného poškození jakož i úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Účastník řízení je obcí, veřejnoprávní korporací. Jeho hlavní činností je výkon samosprávy a ve svěřeném rozsahu případně také výkon státní správy. Vzhledem k okolnostem, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, nepovažuje správní orgán tuto skutečnost ani za polehčující ani za přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán konstatuje, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení a nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. A to tím spíše, že dle údajů získaných z internetových stránek účastníka řízení (www.selesovice.cz), činí jeho rozpočet pro rok 2017 více než ■ mil. Kč. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však

po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení